

การศึกษาความเข้มแข็งของกลุ่มตลาดเกษตรกรตัวจริงทุกสิ่งปลอดภัย จังหวัดมหาสารคาม

ชลิดา แยมศรีสุข¹

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเข้มแข็งของกลุ่มตลาดเกษตรกรตัวจริงทุกสิ่งปลอดภัย จังหวัดมหาสารคาม โดยศึกษาการจัดการกลุ่มสู่ความเข้มแข็ง การสร้าง/ขยายเครือข่าย และความยั่งยืนของทรัพยากร การส่งเสริมการดำเนินงานของกลุ่มแบบมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของสมาชิก และแลกเปลี่ยนความรู้ อาทิเช่น การพัฒนาทักษะอาชีพระหว่างสมาชิกอย่างสม่ำเสมอ ใช้วิธีการสังเคราะห์เอกสารแนวความคิดการพัฒนายั่งยืน พบว่า ภาพรวมการสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มเกษตรกร สอดคล้องกับแนวความคิดการพัฒนายั่งยืน และหลักการสหกรณ์ ด้วยการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม การเลือกคณะกรรมการกลุ่ม การออกความคิดเห็น การแสดงความคิดเห็น เพื่อการพัฒนาสมาชิกกลุ่ม และแลกเปลี่ยนความรู้ ทักษะอาชีพระหว่างสมาชิกอย่างสม่ำเสมอ

คำสำคัญ: ความเข้มแข็ง, ตลาดเกษตรกรตัวจริงทุกสิ่งปลอดภัย, มหาสารคาม

¹ ชลิดา แยมศรีสุข, อาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต, E-mail: ychalidaa@gmail.com

Study of group strength; the real farmer's market in Maha Sarakham Province

Chalida Yamsrisuk²

Abstract

This academic article aims to study the strength of the "Real Farmers, Safe Everything" agricultural market group in Maha Sarakham Province. The study focuses on group management towards resilience, network creation/expansion, and resource sustainability. It also examines the promotion of participatory group operations, member engagement in activities, and knowledge exchange, such as regular skill development among members. This article find out data from a document to analyze and synthesize data approach based on sustainable development concepts, the study found that the overall strengthening of the farmer group aligns with sustainable development principles and cooperative principles. This is achieved through active participation in group activities, selection of group committee members, expression of opinions, and regular exchange of knowledge and professional skills among members.

Keywords: Group Strength, Farmer's market, Maha Sarakham

² Chalida Yamsrisuk, Public Administration Lecturer, Phuket Rajabhat University, E-mail: ychalidaa@gmail.com

บทนำ

การศึกษาความเข้มแข็งของกลุ่มตลาดเกษตรกรตัวจริงทุกสิ่งปลอดภัย จังหวัดมหาสารคาม เป็นการส่งเสริมสนับสนุนกลุ่มเกษตรกรได้มีพื้นที่ในการจำหน่ายสินค้า การจัดการการผลิตอาหาร สินค้าเกษตรปลอดภัยให้กับผู้บริโภคในราคาที่เป็นธรรม ซึ่งรูปแบบตลาดทางเลือกพื้นที่สาธารณะ เช่น แปลงเกษตรกรรุ่นใหม่ ตลาดนัดในชุมชน ตลาดประชารัฐ ให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจและสร้างความเข้มแข็งจากการกระจายรายได้สู่ชุมชน ให้ชุมชนมีอาชีพ จึงได้เกิดโครงการตลาดเกษตรกร (กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2559)

พื้นที่สาธารณะจึงจำเป็นต่อการเป็นผู้ประกอบการของกลุ่มเกษตรกร เนื่องจากการผลิตสินค้าเกษตร การจำหน่ายสินค้ามีคุณภาพ มีมาตรฐาน ราคาเป็นธรรม และเข้าถึงผู้บริโภค เป็นสิ่งสำคัญต่อการคงอยู่ของผู้ประกอบการในเงื่อนไขของการเป็นสมาชิกกลุ่มอาชีพของสหกรณ์ ซึ่งสินค้าที่นำมาขายมีบรรจุภัณฑ์ ชื่อตราสินค้า หรือมีการหุ้มห่อสินค้าเพื่อป้องกันการปนเปื้อน ให้เกิดสุขอนามัย ความสะอาด มาตรฐานปลอดภัยจากกระบวนการผลิตสู่ผู้บริโภค ประกอบกับการรวมตัวเป็นกลุ่มผู้ผลิตทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน มีรายได้จากการขายสินค้าเกษตร อาหารปลอดภัย การจัดทำบัญชี การเก็บออมเพื่อเป็นทุนสะสมต่อไป

ความเปลี่ยนแปลงของวิธีการผลิตเพื่อการยังชีพของกลุ่มตลาดเกษตรกรตัวจริงทุกสิ่งปลอดภัย จากการปรับตัวในการจัดจำหน่ายผลิตผลทางการเกษตร ประกอบด้วย ผักปลอดสารพิษ ผลไม้ตามฤดูกาล อาหารแห้ง อาหารแปรรูป ข้าวสาร ข้าวเหนียว ในช่องทางการจัดจำหน่ายที่ในชุมชนของแหล่งผลิต และการจัดจำหน่ายในพื้นที่ส่วนราชการที่เปิดให้ใช้พื้นที่เพื่อจำหน่ายสินค้าเกษตรผู้ผลิตพบผู้บริโภค

ทั้งนี้ การมีส่วนร่วมของกลุ่มสมาชิก มีความพยายามในการปรับตัวของผู้ผลิตสินค้าเกษตรให้มีการตลาดที่ทันสมัย ช่องทางการจัดจำหน่าย มีพื้นที่การจัดจำหน่ายสินค้าเกษตรในบริเวณที่หน่วยงานภาครัฐจัดไว้ให้จำหน่ายสินค้า หรือพื้นที่ห้างสรรพสินค้าท้องถิ่นในการประชาสัมพันธ์อาหารปลอดภัยให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาความเข้มแข็งของกลุ่ม กรณีศึกษาตลาดเกษตรกรตัวจริงทุกสิ่งปลอดภัย จังหวัดมหาสารคาม สู่ความยั่งยืน

การทบทวนวรรณกรรม

1. ความเข้มแข็งของกลุ่ม

กลุ่ม หมายถึง การที่บุคคลตั้งแต่สองคน หรือมากกว่ารวมตัวกัน และมีปฏิสัมพันธ์กันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายเฉพาะ โดยมีลักษณะกลุ่มที่สำคัญ 4 ประการ (กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการบริหารจัดการ สหกรณ์, มปป.) คือ

1. ต้องมีคนสองคนหรือมากกว่ามีปฏิสัมพันธ์กัน
2. มีโครงสร้างกลุ่ม
3. มีจุดมุ่งหมายร่วมกัน
4. สมาชิกรับรู้ถึงการเป็นกลุ่มของตนเอง การทำงานของสมาชิกกลุ่มในการทำงานร่วมกันเพื่อ

บรรลุเป้าหมายขององค์การ

ทั้งนี้ ประเภทของกลุ่มในแต่ละองค์กร แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ (ณัฐพันธ์ เจริญนันท, 2551)

1. กลุ่มแบบเป็นทางการ (Formal Group) หมายถึง กลุ่มที่ถูกแต่งตั้งขึ้นมาโดยอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบตามโครงสร้างขององค์การ เพื่อดำเนินกิจกรรมสนองความต้องการขององค์การ ซึ่งกลุ่มที่เป็นทางการ ประกอบด้วย กลุ่มตามสายบังคับบัญชา (Command Group) และกลุ่มทำงานเฉพาะ (Task Group)

2. กลุ่มแบบไม่เป็นทางการ (Informal Group) หมายถึง กลุ่มที่สมาชิกจัดตั้งหรือรวมตัวขึ้นมาเอง โดยไม่เป็นไปตามคำสั่งหรือโครงสร้างขององค์การ ซึ่งกลุ่มแบบไม่เป็นทางการ มี 2 ลักษณะ คือ กลุ่มที่มีความสนใจร่วมกัน (Interest Group) และกลุ่มมิตรภาพ (Friendship Group)

ทั้งนี้ การรวมตัวของเกษตรกรอาจเกิดขึ้นได้หลายรูปแบบ เช่น กลุ่มธรรมชาติ ซึ่งเป็นการรวมตัวจากปัญหาที่เกิดขึ้น จึงรวมตัวปรึกษาหารือกันในหมู่คณะ ในรูปแบบการประชุมแบบไม่เป็นทางการ และกลุ่มที่มีการรวมตัวกันจัดตั้งกลุ่ม มีคณะกรรมการ และสมาชิกกลุ่ม มีระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ เพื่อเป็นหลักปฏิบัติที่แน่นอน อาจมีการจัดตั้งในลักษณะที่เป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย หรือไม่เป็นนิติบุคคล

ซึ่งการรวมตัวกันของเกษตรกรเป็นแนวทางสำคัญต่อการพัฒนาการเกษตร เพราะการรวมตัวกันของกลุ่ม เป็นการเพิ่มอำนาจในการต่อรอง ทั้งการซื้อปัจจัยการผลิต การขายผลผลิต นำมาซึ่งความร่วมมือกันของหมู่คณะในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาแก้ปัญหา การพึ่งตนเองสู่ความเข้มแข็งของกลุ่ม ชุมชน (กรมส่งเสริมการเกษตร, 2540)

2. ปัจจัยแห่งความสำเร็จของกลุ่ม

ปัจจัยแห่งความสำเร็จที่ทำให้กลุ่ม หรือองค์กรเกษตรกรประสบความสำเร็จ คือ

1. การจัดตั้งกลุ่มของสมาชิกกลุ่มมารวมตัวกันเป็นกลุ่มบุคคลที่ประสบปัญหาในการประกอบอาชีพ จึงมีการรวมกลุ่ม และมีการกำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกลุ่ม เพื่อแก้ไขปัญหาที่ประสบอยู่ในแนวทางเดียวกัน

2. โครงสร้างในการดำเนินงานขององค์กรควรมีความชัดเจน มีความคล่องตัวในการบริหารงาน และมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ไม่ซ้ำซ้อนกัน

3. การเข้ามารวมกลุ่มของสมาชิกเป็นไปด้วยความสมัครใจ
4. ความสำเร็จของการบริหารงานกลุ่ม คือ ความซื่อสัตย์สุจริต ของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกลุ่ม
5. การมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินของกลุ่ม ในการมีส่วนร่วมในการเลือกคณะกรรมการกลุ่ม การออกความคิดเห็นในการกำหนดกิจกรรมการดำเนินงานกลุ่ม
6. การดำเนินการของกลุ่มในธุรกิจที่สร้างประโยชน์ให้แก่สมาชิก เช่น การสนับสนุนปัจจัยการผลิตแก่สมาชิก
7. เงินทุนของกลุ่มในการดำเนินกิจกรรม เพื่อการพัฒนากลุ่ม การช่วยเหลือสวัสดิการให้กับสมาชิก
8. บทบาทของภาครัฐ ในการช่วยเหลือให้คำแนะนำและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ
9. การจัดฝึกอบรมและให้ความรู้ในด้านต่าง ๆ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพ และพัฒนาอาชีพของสมาชิกกลุ่มต่าง ๆ
10. การทำธุรกิจแบบครบวงจร ด้วยการให้ความรู้ในเรื่องที่เกี่ยวกับการผลิต การสนับสนุนเงินทุน การสนับสนุนปัจจัยการผลิต การจัดการด้านการตลาดราคาสินค้าที่เป็นธรรม การสนับสนุนการเก็บรักษาผลผลิต เพื่อให้สมาชิกเกิดความมั่นใจในการประกอบอาชีพ

3. หลักการสหกรณ์

สหกรณ์ (Cooperatives) (กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2557) คือ “องค์การของบรรดาบุคคล ซึ่งรวมกลุ่มกันโดยสมัครใจในการดำเนินวิสาหกิจที่พวกเขาเป็นเจ้าของร่วมกันและควบคุมตามหลักประชาธิปไตย เพื่อสนองความต้องการ (อันจำเป็น) และความหวังร่วมกันทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม”

หลักการสหกรณ์ คือ แนวทางที่สหกรณ์ยึดถือปฏิบัติเพื่อให้คุณค่าของสหกรณ์เกิดผลเป็นรูปธรรม ซึ่งประกอบด้วยหลักการ 7 ประการ คือ

- หลักการที่ 1 การเป็นสมาชิกโดยสมัครใจและเปิดกว้าง (Voluntary and Open Membership)
- หลักการที่ 2 การควบคุมโดยสมาชิกตามหลักประชาธิปไตย (Democratic Member Control)
- หลักการที่ 3 การมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจของสมาชิก (Member Economic Participation)
- หลักการที่ 4 การปกครองตนเองและความเป็นอิสระ (Autonomy and Independence)
- หลักการที่ 5 การศึกษา ฝึกอบรม และสารสนเทศ (Education, Training and Information)
- หลักการที่ 6 การร่วมมือระหว่างสหกรณ์ (Cooperation among Cooperatives)
- หลักการที่ 7 การเอื้ออาทรต่อชุมชน (Concern for Community)

จึงเป็นแนวทางที่สำคัญสำหรับการบริหารจัดการกลุ่มตลาดเกษตรกรตัวจริงทุกสิ่งปลอดภัย จังหวัดมหาสารคาม

กลุ่ม และเครือข่าย : พลังความเคลื่อนไหวของชุมชนและสังคม

การรวมตัวในระดับกลุ่มและเครือข่าย คือ การรวมกันระหว่างปัจเจกบุคคล หรือระหว่างกลุ่ม ต่างเกิดสำนึก ความสนใจวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายร่วมกัน เช่น เพื่อแก้ไขปัญหา ปกป้องผลประโยชน์ สร้างพลังในการเปลี่ยนแปลง หรือสร้างพลังอำนาจในการต่อกรเรื่องใด เรื่องหนึ่ง ซึ่งการเข้าร่วมกลุ่ม หรือเครือข่าย มีการติดต่อประสานงานระหว่างสมาชิกและกลุ่ม มีแกนนำ หรือ แม่ข่าย ในการทำหน้าที่เป็นศูนย์กลาง

ในการประสานงาน ซึ่งมีความแตกต่างระหว่างการรวมกลุ่มในระดับกลุ่มและเครือข่าย คือ ขนาด (Scale) ของการรวมตัว โดยการรวมตัวในระดับกลุ่ม ส่วนใหญ่เป็นการรวมตัวของกลุ่มต่าง ๆ และจากขนาดที่ต่างกัน ส่งผลให้พลังและขีดความสามารถของเครือข่ายสูงกว่าระดับกลุ่ม (ปาริชาติ วลัยเสถียร และคณะ, 2542)

4. การสร้างกลุ่มและเครือข่าย

1. **ขั้นก่อนการเกิดกลุ่ม** คือ ขั้นเตรียมการก่อนการจัดตั้งกลุ่ม ขั้นก่อร่างสร้างกลุ่ม ขั้นปลูกจิตสำนึก จึงเป็นขั้นที่จำเป็นให้สมาชิกเกิดความตระหนัก รับรู้ปัญหาเกิดความสนใจในการเข้ามาร่วมกันแก้ไขปัญหา

2. **ขั้นการสร้างกลุ่ม หรือขั้นตอนการดำเนินงานกลุ่ม** คือ ขั้นของรวมตัวจัดตั้งกลุ่ม โดยการนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการศึกษา วิเคราะห์ เพื่อกระตุ้นให้เกิดการคิดค้นแนวทางแก้ไขปัญหา การสนับสนุนในเรื่องความรู้ หรือเทคโนโลยี โดยการจัดเวทีแลกเปลี่ยน ศึกษาดูงาน ระหว่างชาวบ้านกับชาวบ้าน หรือ การเชิญวิทยากรจากภายนอกมาให้ความรู้

3. **ขั้นการเจริญเติบโตของกลุ่ม** คือ การดำเนินกิจกรรมกลุ่มที่ต่อเนื่อง เมื่อกลุ่มเกิดพลัง ก็จะมีการขยายกลุ่ม ในลักษณะของการขยายกิจกรรม หรือการขยายเป็นเครือข่าย การสร้างแกนนำ หรือจุดเชื่อมโยงหรือแม่ข่าย การเสริมเรื่องการบริหารจัดการ และการติดต่อสื่อสารซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการเสริมสร้างและพัฒนาเครือข่าย

ทั้งนี้ ความเข้มแข็งของกลุ่มจำเป็นต้องมีกิจกรรมต่อเนื่องระหว่างสมาชิก ระหว่างกลุ่มสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดกลไกการดำเนินงานกลุ่ม เกิดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน

การศึกษาชุมชนแนวเศรษฐกิจการเมือง

การศึกษาชุมชนแนวเศรษฐกิจการเมือง มุ่งการศึกษาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสังคมชนบทกับระบบเศรษฐกิจและการเมืองภายนอก หรือสภาพการณ์ความรู้อำนาจการตัดสินใจของชาวบ้าน สภาพการเกิดความเหลื่อมล้ำในสังคมชนบท และการครอบงำทางวัฒนธรรมของชาวบ้าน รวมถึงปัญหาที่ซับซ้อนเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจการเมือง และอุดมการณ์ระหว่างชนบทกับสังคมภายนอก ซึ่งการวิเคราะห์สังคม เน้นศึกษาวิเคราะห์ “โครงสร้าง” โดยเฉพาะความสัมพันธ์ของการผลิต ปัจจัยการผลิต ความสัมพันธ์อำนาจ อุดมการณ์ และพลวัตของสังคม ความสัมพันธ์ระหว่างกันของมนุษย์ ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อม ทั้งนี้ การวิเคราะห์การศึกษาจากมิติของความสัมพันธ์ในระดับนามธรรมที่แตกต่างกัน และระดับการวิเคราะห์ซึ่งมีลักษณะเป็นตัวกำหนดการเปลี่ยนแปลงทางสังคม 3 ระดับ คือ (อานันท์ กาญจนพันธุ์ อ่างใน ปาริชาติ วลัยเสถียร และคณะ, 2542)

1. โครงสร้างอำนาจทางเศรษฐกิจการเมือง
2. อุดมการณ์อำนาจ
3. ประวัติศาสตร์ของการเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์การผลิตการศึกษาชุมชนในด้านความสัมพันธ์ทางกระบวนการ ทางโครงสร้าง และหน้าที่ เพื่อเป้าหมายในการเห็นผลผลิต ความมั่นคงในการผลิต

ความต่อเนื่องในการผลิต ความเท่าเทียม และการพึ่งตนเองในการผลิต อันนำไปสู่ความเปลี่ยนแปลง ภายใต้อสภาพแวดล้อมที่มีความหลากหลาย

ซึ่งการศึกษาความเข้มแข็งของกลุ่มตลาดเกษตรกรตัวจริงทุกสิ่งปลอดภัย จังหวัดมหาสารคาม มีกระบวนการรวมกลุ่มตามหลักการสหกรณ์ในการบริหารจัดการกลุ่ม และดำเนินกิจกรรมร่วมกันระหว่างสมาชิก ประกอบกับความเปลี่ยนแปลงทางสังคมส่งผลให้กลุ่มปรับตัวในการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มที่หลากหลายผ่านเครือข่ายกลุ่มอาชีพ วิสาหกิจชุมชน

5. แนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืน

การพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นการพัฒนาที่สนองตอบความต้องการของคนรุ่นปัจจุบันโดยไม่ลดทอนความสามารถของคนรุ่นต่อมาที่จะตอบสนองความต้องการของพวกเขา (สำนักความร่วมมือด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ, 2556)

หลักการสำคัญของการพัฒนาที่ยั่งยืน คือ การสร้างสมดุลระหว่าง 3 มิติของการพัฒนา ได้แก่

1. มิติการพัฒนาเศรษฐกิจที่ยั่งยืน
2. มิติการพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน
3. มิติการพัฒนาสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน

ซึ่งการพัฒนาที่ยั่งยืน คือ การช่วยเหลือตนเองไม่จำเป็นต้องพึ่งพาความช่วยเหลือจากภายนอก ประกอบกับประชาชนรู้จักใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างรู้คุณค่า

การพัฒนาที่ยั่งยืนในประเทศไทย โดยได้นำอ้อมนำปรัชญา “เศรษฐกิจพอเพียง” ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร มาบรรจุไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 - 2549) ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 - 2554) และฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555 - 2559) โดยมีเป้าหมายหลักที่จะสร้างสังคมที่เป็นสุข มีการพัฒนาและการเติบโตอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน โดยมุ่งที่จะลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม การขจัดปัญหาความยากจน มุ่งเน้นการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่เศรษฐกิจสีเขียว

ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) มีทั้งหมด 17 เป้าหมาย ประกอบด้วย

เป้าหมายที่ 1 ยุติความยากจนทุกรูปแบบในทุกที่ (NO POVERTY)

เป้าหมายที่ 2 ยุติความหิวโหย บรรลุความมั่นคงทางอาหารและยกระดับโภชนาการ และส่งเสริมเกษตรกรรมที่ยั่งยืน (ZERO HUNGER)

เป้าหมายที่ 3 สร้างหลักประกันการมีสุขภาพที่ดี และส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีสำหรับทุกคนในทุกช่วงวัย (GOOD HEALTH AND WELL-BEING)

เป้าหมายที่ 4 สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต (QUALITY EDUCATION)

เป้าหมายที่ 5 บรรลุความเสมอภาคระหว่างเพศ และเพิ่มบทบาทของสตรีและเด็กหญิงทุกคน (GENDER EQUALITY)

เป้าหมายที่ 6 สร้างหลักประกันเรื่องน้ำและการสุขาภิบาล ให้มีการจัดการอย่างยั่งยืนและมีสภาพพร้อมใช้ สำหรับทุกคน (CLEAN WATER AND SANITATION)

เป้าหมายที่ 7 สร้างหลักประกันว่าทุกคนเข้าถึงพลังงานสมัยใหม่ในราคาที่สามารถซื้อหาได้ เชื่อถือได้ และยั่งยืน (AFFORDABLE AND CLEAN ENERGY)

เป้าหมายที่ 8 ส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุม และยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่ และมีผลิตภาพ และการมีงานที่มีคุณค่าสำหรับทุกคน (DECENT WORK AND ECONOMIC GROWTH)

เป้าหมายที่ 9 สร้างโครงสร้างพื้นฐานที่มีความยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลง ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรม ที่ ครอบคลุมและยั่งยืน และส่งเสริมนวัตกรรม (INDUSTRY, INNOVATION AND INFRASTRUCTURE)

เป้าหมายที่ 10 ลดความไม่เสมอภาคภายในและระหว่างประเทศ (REDUCE INEQUALITIES)

เป้าหมายที่ 11 ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ มีความครอบคลุม ปลอดภัย ยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลง และยั่งยืน (SUSTAINABLE CITIES AND COMMUNITIES)

เป้าหมายที่ 12 สร้างหลักประกันให้มีแบบแผนการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน (RESPONSIBLE CONSUMPTION AND PRODUCTION)

เป้าหมายที่ 13 ปฏิบัติการอย่างเร่งด่วนเพื่อต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบที่เกิดขึ้น (CLIMATE ACTION)

เป้าหมายที่ 14 อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทร ทะเล และทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (LIFE BELOW WATER)

เป้าหมายที่ 15 ปกป้อง พื้นฟู และสนับสนุนการใช้ระบบนิเวศบนบกอย่างยั่งยืน จัดการป่าไม้ อย่างยั่งยืน ต่อสู้การกลายสภาพเป็นทะเลทราย หยุดการเสื่อมโทรมของที่ดินและฟื้นสภาพกลับมาใหม่ และหยุดการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ (LIFE ON LAND)

เป้าหมายที่ 16 ส่งเสริมสังคมที่สงบสุขและครอบคลุม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้ทุกคนเข้าถึง ความยุติธรรม และสร้างสถาบันที่มีประสิทธิภาพ รับผิดชอบ และครอบคลุมในทุกระดับ (PEACE, JUSTICE AND STRONG INSTITUTIONS)

เป้าหมายที่ 17 เสริมความเข้มแข็งให้แก่อกลไกการดำเนินงานและฟื้นฟูสภาพหุ้นส่วนความร่วมมือ ระดับโลกสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืน (PARTNERSHIPS FOR THE GOALS)

ทั้งนี้ ความเข้มแข็งของการจัดการกลุ่มกรณีศึกษาตลาดเกษตรกรตัวจริงทุกสิ่งปลอดภัย จังหวัด มหาสารคาม มีความสอดคล้องกับเป้าหมายที่ 8 ส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุม และยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่ และมีผลิตภาพ และการมีงานที่มีคุณค่าสำหรับทุกคน (DECENT WORK AND ECONOMIC GROWTH) ที่สมาชิกกลุ่มมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อการผลิตสินค้าการเกษตรที่มีคุณภาพ ผู้บริโภค สามารถรู้แหล่งที่มาของสินค้าการเกษตรจากผู้ผลิตได้โดยตรง

ภาพที่ 1

ภาพที่ 2

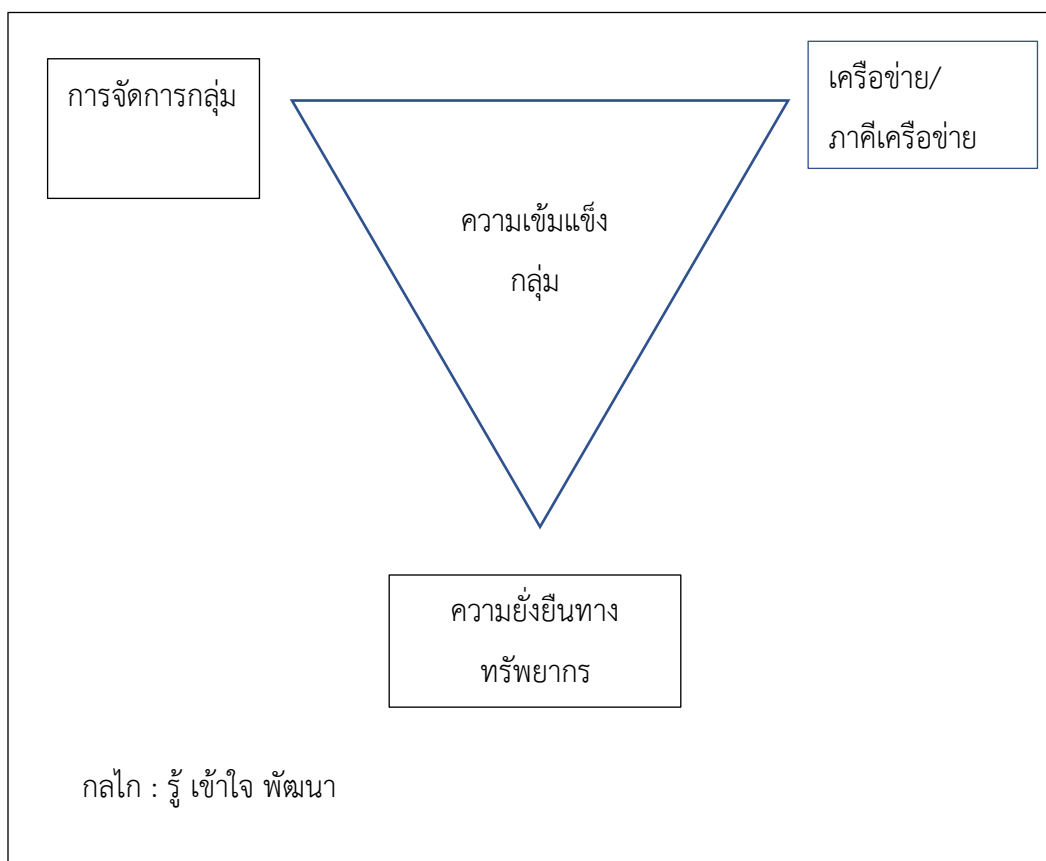
ภาพที่ 3

บทความวิชาการนี้ มุ่งเน้นการสังเคราะห์เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย แนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืน ชุมชนแนวเศรษฐกิจศาสตร์การเมือง แนวคิดนิเวศวิทยาการเมืองและนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ในการนำมาประยุกต์ใช้กับการสร้างความเข้มแข็งของกลุ่ม

สรุปแนวทางการพัฒนาด้วยวิธีการการบริหารจัดการกลุ่มแบบมีส่วนร่วม ด้วยหลักการสหกรณ์ (กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2557) ด้วยหลักการสหกรณ์ 7 ประการ โดยเฉพาะหลักการที่ 1 การเป็นสมาชิกโดยสมัครใจและเปิดกว้าง โดยการเข้าร่วมสมาชิกและออกจากการเป็นสมาชิกจะต้องเป็นไปด้วยความสมัครใจ จึงจำเป็นอย่างยิ่งในการกำหนดคุณสมบัติสมาชิกของสหกรณ์ต่าง ๆ เพื่อให้ได้บุคคลที่เข้ามาเป็นสมาชิกแล้วสามารถร่วมดำเนินกิจกรรมในสหกรณ์ได้ และไม่สร้างปัญหาความเดือดร้อนให้แก่เพื่อสมาชิกและสหกรณ์

สรุป

ความเข้มแข็งของการจัดการกลุ่มกรณีศึกษากลุ่มตลาดเกษตรกรตัวจริงทุกสิ่งปลอดภัย จังหวัดมหาสารคาม เกิดจากการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม ในการมีส่วนร่วมในการเลือกคณะกรรมการกลุ่ม การออกความคิดเห็น การแสดงความคิดเห็น เพื่อการพัฒนาสมาชิกกลุ่ม และแลกเปลี่ยนความรู้ ทักษะอาชีพระหว่างสมาชิกอย่างสม่ำเสมอ

ภาพที่ 3

ภาพรวมการสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มเกษตรกรตัวจริงทุกสิ่งปลอดภัย จังหวัดมหาสารคาม และความสอดคล้องของการสร้างความเข้มแข็งกลุ่มในเชิงวิชาการกับแนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืน หลักการสหกรณ์และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของปาริชาติ วลัยเสถียร (2542) ศึกษากระบวนการและเทคนิคการทำงานของนักพัฒนา ใน 5 เรื่อง คือ 1) การศึกษาชุมชน 2) การเสริมสร้างพลังอำนาจแก่ชุมชน โดยกระบวนการมีส่วนร่วมและกระบวนการเรียนรู้ 3) การพัฒนาและเสริมสร้างผู้นำ 4) การสร้างทักษะองค์กร และเครือข่าย และ 5) การติดตามและประเมินผล นำไปสู่แนวทางในการบริหารจัดการ หรือสร้างความเข้มแข็งของกลุ่ม คือ การส่งเสริมการมีส่วนร่วม การสนับสนุน การดำเนินกิจกรรมในรูปกลุ่ม องค์กรและเครือข่าย การพัฒนาผู้นำ และการติดตามประเมินผล ซึ่งการศึกษาครั้งนี้มีข้อจำกัดในเรื่องระยะเวลาและความต่อเนื่องของการดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม โดยหากมีการศึกษาเพิ่มเติมในกลไกการสร้างความเข้มแข็งของกลุ่ม จะทำให้บทความมีความชัดเจนและเกิดประโยชน์ต่อผู้อ่านในการนำวิธีการ หรือแนวทางที่เกิดจากการศึกษาไปใช้ขยายผลในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมการเกษตร. (2540). *แผนพัฒนาการส่งเสริมการเกษตร ปี 2540 - 2544*. กรมส่งเสริมการเกษตร.
- กรมส่งเสริมสหกรณ์. (2557). *อุดมการณ์ หลักการสหกรณ์ และวิธีการสหกรณ์*. กลุ่มเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์.
- กรมส่งเสริมสหกรณ์. (2559). *สารสนเทศกลุ่มเกษตรกร และกลุ่มอาชีพในประเทศไทย ปี 2559*. กรมส่งเสริมสหกรณ์.
- ณัฐพันธุ์ เขจรนันท์. (2551). *พฤติกรรมองค์กร*. ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- ปาริชาติ วลัยเสถียร, สุทิพย์ อบอุ่น, สหทัยา วิเศษ, จันทนา เบญจทรัพย์ และ ชลกาญจน์ ฮาชนนารี. (2542). *กระบวนการและเทคนิคการทำงานของนักพัฒนา*. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- สำนักความร่วมมือด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ. (2556). *ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน*. บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน).